

UNIVERSITAT ROVIRA i VIRGILI
Facultat de Ciències
de l'Educació i Psicologia

ENSENYAMENT DE MESTRES

EDUCACIÓ PRIMÀRIA

TREBALL FI DE GRAU

LA LECTURA A L'AULA, COM FOMENTAR-LA?

Aroa Cuenca Lucas

Alicia García López

Tarragona, 31 de maig del 2023

RESUM

Aquesta investigació té com a objectiu conèixer com fomentar la lectura a l'aula. Últimament en les escoles es fa mitja hora de lectura diària dins de l'horari lectiu, però es fa una lectura de forma individual i poc motivadora. És important conèixer els interessos dels alumnes per tal de poder dur a terme activitats de lectura motivadores.

Per tal de poder proposar diverses activitats per fomentar la lectura a l'aula, s'ha fet una recerca de diversos estudis i autors per conèixer diversos aspectes que influeixen. En primer lloc, es defineix que és la lectura i quina diferència hi ha entre competència lectora i comprensió lectora. També es defineix què és l'hàbit lector i com es forma.

A banda d'aquests conceptes, es fa una breu explicació de l'actualitat en la literatura infantil i quins són els llibres que més es llegeixen. Es va fer una recerca en dues de les editorials més rellevants i una enquesta a noranta alumnes d'entre vuit i dotze anys.

Una vegada en context s'han suggerit quatre activitats per a l'alumnat de quart de primària. La proposta d'activitats, en general, ha funcionat, però es poden fer millores.

Paraules clau: motivació, lectura, comprensió lectora, hàbit lector, fomentar.

RESUMEN

Esta investigación tiene como objetivo conocer como fomentar la lectura en el aula. Últimamente en las escuelas se hace media hora de lectura diaria dentro del horario lectivo, pero se hace una lectura de forma individual y poco motivadora. Es importante conocer los intereses de los alumnos para poder llevar a cabo actividades de lectura motivadoras.

Para poder proponer varias actividades para fomentar la lectura en el aula, se ha hecho una investigación de varios estudios y autores para conocer varios aspectos que influyen. En primer lugar, se define que es la lectura y qué diferencia hay entre competencia y comprensión lectora. También se define qué es el hábito lector y como se forma.

Además de estos conceptos, se hace una breve explicación de la actualidad en la literatura infantil y qué son los libros que más se leen. Se hizo una investigación en dos

de las editoriales más relevantes y una encuesta a noventa alumnos de entre ocho y doce años.

Una vez en contexto se han sugerido cuatro actividades para el alumnado de cuarto de primaria. La propuesta de actividades, en general, ha funcionado, pero se pueden hacer mejoras.

Palabras clave: motivación, lectura, comprensión lectora, hábito lector, fomentar.

ABSTRACT

The aim of this research is to find out how to encourage reading in the classroom. Lately in schools, half an hour of reading is done every day during school hours, but reading is done individually and is not very motivating. It is important to know the student's interests in order to carry out motivating reading activities.

As to be able to propose various activities to encourage reading in the classroom, a research has been carried out into various studies and authors to find out the various aspects that influence it. First of all, it is needed to define what reading is and what is the difference between reading competence and reading comprehension. It also defines what a reading habit is and how it is formed.

In addition to these concepts, there is a brief explanation of the current state of children's literature and which books are most widely read. Research was carried out in two of the most relevant publishing houses and a survey, in which ninety pupils between eight and twelve years were involved, was carried out.

Once in context, four activities were suggested for pupils who were studying fourth year of primary school. The proposal of activities, in general, has worked, but improvements can be made.

Keywords: motivation, reading, reading comprehension, reading habit, encouraging.

ÍNDIX

1.	INTRODUCCIÓ	6
2.	MARC TEÒRIC.....	8
	Capítol 1. Què és la lectura?	8
	Competència lectora o comprensió lectora?	9
	Capítol 2. Motivació i hàbit lector	10
	Com es forma l'hàbit lector?.....	12
	Capítol 3. La literatura infantil en l'actualitat	13
	Capítol 4. La lectura en educació primària	15
3.	MARC METODOLÒGIC.....	17
	3.1 Pregunta d'investigació.....	17
	3.2 Objectius	17
	3.3 Disseny.....	17
	3.3.1. Introducció i temporalització	17
	3.3.2. Instrument per a la recollida de dades i mostra de població	18
	3.4. Resultats	28
	3.5. Conclusions.....	32
4.	REFERENCIES CONSULTADES	38
5.	ANNEXOS.....	41
	Annex 1. Taula d'avaluació de les activitats.....	41
	Annex 2. Enquesta realitzada a l'alumnat de tercer, Quart, cinquè i sisè de primària.....	42
	Annex 3. Enquesta realitzada a població major d'edat.....	46
	Annex 4. Pauta de l'activitat Som escriptors i il·lustradors!	49
	Annex 5. Full amb indicacions de l'activitat Fem d'investigadors.....	55
	Annex 6. Resultats enquestes alumnes de primària	56
	Annex 7. Resultats enquestes ciutadania	60

1. INTRODUCCIÓ

En els últims anys s'ha donat major importància a la lectura diària des dels centres educatius, i per això destinen mitja hora.

La lectura és una part important en el desenvolupament de les persones, per això és important que els docents busquin diverses estratègies per tal de motivar als alumnes (Artola González et al., 2017). S'han d'ajudar als docents i bibliotecaris perquè puguin crear un hàbit lector en els infants, per això és rellevant que ells que són els referents, estimin la lectura, ja que són els que guiaran als alumnes (Domínguez et al. 2015).

Encara que no molts arriben a llegir correctament, la lectura és més que llegir paraules, és establir un vincle emocional amb el text, per tal de comprendre el que es llegeix i es vol transmetre (Tiscareno, 2004).

Al centre on vaig fer el Pràcticum I volien implementar la lectura diària de mitja hora, però no sabien com fer-ho sense que hi hagués queixes, ja que si ho ficaven en una franja horària fixa hi havia algú que tenia mitja hora menys de classe. Finalment, durant aquell curs no es va implementar i ho van fer en el següent ficant una franja horària fixa.

Al centre on vaig fer el Pràcticum II tenien un sistema perquè no hi hagués problemes. Cada setmana la mitja hora de lectura es feia a una franja horària diferent i anava rotant. Però vaig observar que a l'hora de la lectura, que la majoria d'alumnes, no llegien, o si llegien no comprenien el que volia dir. Adquirir l'hàbit de llegir diàriament és una cosa important des de petits, ja que de manera inconscient amplies el vocabulari i ajuda a millorar la comprensió lectora; a banda té influència en la formació del caràcter, sentiments i gustos (Domínguez et al. 2015).

Segons Tiscareno (2004) la lectura no es pot ensenyar, s'aprèn amb la imitació com els esports o els passatemps, per això és recomanable que els nens/es estiguin envoltats del món de la lectura i siguin ells mateixos que per curiositat s'apropin als llibres. Això no vol dir que si no s'apropen al món de la literatura des de petits ja no llegiran mai, sinó que és menys probable. Actualment, amb les xarxes socials hi ha més difusió i això crea curiositat.

Des de petita he tingut un especial interès en la lectura, però no la va fomentar l'escola, ja que veia la lectura com una obligació. Crec que l'escola i els docents tenen un paper important a l'hora de la introducció al món de la lectura.

El primer contacte de l'alumnat amb la lectura, normalment, ho fa a l'escola. Quan aprenen a llegir amb fluïdesa, és quan comença la part més crítica. És aquí on el docent ha de fomentar la lectura, no obligar-la. S'han de buscar estratègies per motivar als alumnes a llegir històries que els agradin i interessin.

Des de la meva experiència, normalment l'únic que aconsegueixen és desmotivar. És per això que crec rellevant tenir diverses estratègies per no fer sempre una lectura individual amb l'objectiu de respondre preguntes com: quins personatges hi ha, de què tracta el llibre o quin és el conflicte del llibre i com es resol. Com a futura professora vull conèixer diverses activitats per fer una lectura dinàmica a l'aula. Per això que en aquesta investigació vull aconseguir els següents objectius:

- Conèixer la importància de la lectura.
- Identificar els factors que motiven a la lectura.
- Analitzar l'interès dels alumnes amb relació a la lectura.
- Fomentar la lectura entre els alumnes.

2. MARC TEÒRIC

Capítol 1. Què és la lectura?

La lectura es defineix com l'acció de llegir, però, què és llegir? Segons el Gran Diccionari de la llengua catalana (2023), *“llegir és distingir en un escrit els sons figurats per les lletres”*. Així doncs, llegir és distingir uns símbols als quals donem un significat, i a partir d'aquí podem fer la lectura d'un conjunt de símbols i interpretar un missatge que ens volen transmetre.

Però hi ha moltes de definicions per l'acció de llegir, tot depèn de qui la defineixi. Solé (1997) defineix llegir com un procés d'interacció entre un lector i un text, procés a través del qual el primer interpreta els continguts que aquest aporta.

Yubero Jiménez i Elisa Larrañaga Rubio (2012) diuen que la lectura es concep com una activitat dinàmica en la qual el subjecte interacciona amb un text i posa en funcionament una sèrie de processos cognitius, que activaran els coneixements previs que actuaran com a marc de referència.

Márquez-Bargalló i Prat (2005) també ens defineixen l'acció de llegir; *“Llegir és comprendre a partir de posar en joc coneixements i mecanismes inferencials”*. Per a ells l'acte de llegir és una adquisició d'informació i processos mentals que ajuden a la retenció d'aquesta. No és una activitat d'oci o d'entreteniment. Igual que Fons (2004) que descriu llegir com el procés per comprendre un text escrit.

Però, si m'he de quedar amb una definició sobre la lectura, seria amb el de Ullastres (2005): *“Llegir és una de les activitats més completes, formatives i plaents a la qual podem dedicar el nostre temps. La lectura pot ampliar els nostres coneixements, transportar-nos a altres mons, ajudar a conèixer als altres i a nosaltres mateixos i fer-nos viure aventures apassionants en diferents situacions. La lectura té un enorme poder de fascinació. L'aprenentatge de la lectura no té com a objectiu únic aconseguir que els nens compreguin el significat d'un text escrit. L'educació en la lectura ha d'anar més enllà i aconseguir que els alumnes gaudeixin amb contes, narracions i històries.”*

En l'actualitat molts infants creuen que llegir és una activitat avorrida i que no serveix per res més que fer deures. El nostre objectiu com a docents és introduir als alumnes al món de la lectura, que els entri curiositat i que ells tinguin la iniciativa de llegir. Hi ha moltes formes per crear curiositat envers els llibres, només ens hem de fixar

en els gustos. Una vegada s'hagi aconseguit que els alumnes tinguin aquesta curiositat es pot introduir la competència lectora, on s'analitzen els textos i es busca informació.

Competència lectora o comprensió lectora?

Competència lectora o comprensió lectora és el mateix? No. La competència lectora és: *“La capacitat individual per a comprendre, utilitzar i analitzar textos escrits amb la finalitat d'aconseguir els seus objectius personals, desenvolupar els seus coneixements i possibilitats i participar plenament en la societat.”* (OCDE, 2006). La comprensió lectora, segons la RAE (2020), és la capacitat de comprendre el que es llegeix.

Així que, la comprensió lectora està dins de la competència lectora. Aquesta engloba diverses habilitats que utilitzem a l'hora de llegir textos. Són conceptes fàcils de confondre, però no són el mateix.

La comprensió lectora és el que entén un individu que l'autor ha volgut transmetre amb el text. La competència lectora és l'habilitat d'utilitzar la comprensió en la societat, utilitzar la informació que rep de la resta per tal d'aconseguir objectius. Així doncs, la comprensió lectora és entendre quin missatge ens vol transmetre, i la competència lectora és fer ús utilitzar aquest missatge per obtenir un objectiu (Pérez, 2014).

Dins d'una aula ens centrem en la comprensió lectora i sovint es fan preguntes que podem trobar de forma ràpida en un text, cosa que no ajuda als alumnes a pensar que vol transmetre l'autor o com podem utilitzar aquesta informació en la societat. Encara que ens centrem en la comprensió lectora en lloc de la competència lectora, l'informe PISA avalua la competència lectora. La competència lectora és molt important en l'actualitat. Des de petits aprenem a comprendre els textos, per això hem de saber analitzar-ho i extreure la informació rellevant que hem d'emprar i que pot ser profitosa.

Capítol 2. Motivació i hàbit lector

La lectura té beneficis com: criteri, autoconeixement, argumentació, augment de vocabulari, fluïdesa, ortografia, imaginació, cultura... Aquests beneficis s'aprenen de manera inconscient, es van adquirint amb el pas dels anys i gràcies a una lectura continua i de la comprensió. Si hi ha una deficiència en la lectura, hi haurà una deficiència en altres àmbits, ja que l'adquisició de coneixement va lligada de forma directa; per això és fonamental aprendre a llegir. És aquí on veiem la importància de la lectura, sobretot de l'hàbit.

L'hàbit lector no és un concepte molt clar, però intentarem aclarir-ho. Un hàbit, segons la Real Acadèmia Española, és el mètode especial de procedir adquirit per repetició d'actes iguals o similar, originant tendències instintives. El WordReference ens dona una definició similar, manera particular de comportar-se habitualment de fer les coses més freqüents. Podem entendre aquestes definicions com una rutina que es fa de forma regular sense que ningú digui que s'ha de fer, però l'hàbit lector va una mica més enllà. L'hàbit lector o de lectura és un comportament estructurat intencional que fa que una persona llegeixi sovint per motivació personal, que li crea satisfacció, sensació d'assoliment, plaer i entreteniment (Ayllón, 2005). Així doncs, l'hàbit lector és el costum de llegir regularment per motivació personal per tal d'estar satisfet amb si mateix.

Larrañaga i Yubero (2005) indiquen que hi ha tres components en l'hàbit lector; el cognitiu, l'afectiu i el conductual. Les persones que llegeixen habitualment ho fan per gust, el troben un acte d'entreteniment i la lectura forma part de la seva vida quotidiana.

L'hàbit lector es pot adquirir durant tota la vida. Per tal d'adquirir un hàbit lector, hi ha dos factors importants. La primera és llegir de forma adequada, i en segon lloc, s'ha de gaudir de la lectura, voler fer-ho i tenir ganes de saber més (Mayorga-Fernández i Vivar, 2014). A banda hi ha més factors que hi poden influir, com la família i el context.

En l'estudi d'Izquierdo-Rus et al. (2019) indiquen que la gran majoria d'infants que procedeixen de famílies amb nivells baixos econòmics no llegien o ho feien molt poc, en canvi, els infants procedents de famílies amb nivells d'alt nivell econòmic eren lectors habituals. A més, els infants amb pares que tenen estudis universitaris o superiors eren lectors. Però això no és el gran determinant, sinó la preocupació dels pares envers les activitats dels seus fills. Els alumnes que menys llegeixen, són els que els pares no

s'impliquen en les activitats. Arriben a la conclusió, que des de casa s'influencia més en l'esforç acadèmic i en l'hàbit lector. Les famílies influeixen més perquè tenen un vincle més estret amb els infants, però des de l'escola es pot ajudar amb diferents activitats per enfortir l'hàbit (Izquierdo-Rus et al., 2019).

Actualment, hi ha moltes formes de poder arribar a la lectura, no cal que sigui en físic amb un llibre, sinó que podem llegir amb suports digitals i escoltar audiollibres. En un món informatitzat es poden utilitzar un munt de recursos. Si entres a qualsevol pàgina d'una editorial, podem trobar diversos plans lectors per a docents on ajuden i recomanen com treballar els llibres que ofereixen, això és de gran ajuda. També gràcies a les noves tecnologies els llibres arriben més lluny gràcies a *booktubers* i *bookstagramers*¹.

Encara que la lectura sigui una activitat principalment individual, és important la figura del mediador en la lectura, aquest és l'encarregat d'animar a l'alumnat a la lectura. El mediador no ha de ser necessàriament el professor, sinó un adult que faci de connector amb els llibres (Torremocha et al., 2002). Però aquest no pot ser qualsevol adult, ha de complir uns requisits; ha de ser lector habitual, ja que si no, no pot guiar a altres Ayllón (2005) afirma que *“una persona que no està familiaritzat amb la lectura i els llibres, no es pot convertir en un lector habitual”*.

El paper del mediador és, segons Torremocha et al. (2002):

- Crear i fomentar hàbits lectors.
- Ajudar a llegir.
- Orientar la lectura fora de l'aula.
- Coordinar i facilitar la selecció de lectures.
- Preparar, desenvolupar i avaluar animacions a la lectura.

Doncs així, encara que molts no considerin essencial aquest mediador, és rellevant per introduir als infants al món de la lectura i així puguin crear els seus propis gustos i eleccions en futures lectures als llargs dels anys.

¹ Booktuber i bookstagramer, són persones que parlen de llibres en YouTube i Instagram, també existeixen en TikTok encara que no tenen un nom.

Torremocha et al. (2002) ens parlen de les variables socials que hi ha en la lectura i que afecta en l'hàbit lector.

- Edat: a partir de l'educació secundària, on s'obliguen a llegir algunes lectures, molts alumnes perden l'interès.
- Sexe: hi ha un aspecte social que diuen que hi ha més lectores dones que homes, i això fa que veure es vegi com una cosa de dones i els nens no volen estar dins d'aquell grup.
- Família: aquesta variable és la més influent, ja que és amb les persones que més temps passen i molts infants tendeixen a imitar els costums que veuen. A banda influeix el nivell econòmic i sociocultural.

Però, encara que existeixin aquests factors que poden jugar a favor o en contra, podem trobar eines per aconseguir un bon hàbit lector.

Hem de ser conscients que cada persona té un ritme diferent, no tots som iguals ni ens agrada el mateix. Així podem deixar constància d'alguns dels drets dels lectors creats per Pennac (1993):

- **Dret a no llegir:** si un dia no llegeixen, no passa res, no cada dia bé de gust.
- **Dret a saltar-se pàgines:** a vegades hi ha parts d'un llibre que cansen i les poden saltar.
- **Dret a llegir el que els agrada:** no podem obligar-los a llegir un llibre que no els agrada, això pot fer que comencin a desinteressar-se de la lectura, ja que aquella història no els crida l'atenció.
- **Dret a llegir en veu alta:** llegir no és una activitat individual, poden compartir la seva lectura amb altra persona i llegir-la en veu alta.

Com es forma l'hàbit lector?

No hi ha una fórmula única per poder formar un hàbit lector, cadascú torba el seu propi camí. Aquest hàbit no té relació amb què el nucli familiar sigui lector, sinó en què hi hagi referents (pot ser qualsevol persona, no han de ser els pares) (Ayllón, 2005).

Ayllón (2005) ens parla que la literatura psicopedagògica reconeix quatre etapes per crear un hàbit lector:

Etapa 1. D'incompetència inconsciència. En aquesta primera etapa han d'identificar-se els gustos, els costums i la predisposició de l'individu cap als llibres.

Etapa 2. D'incompetència conscient. En aquesta segona etapa s'intenta conscienciar la necessitat de llegir, apareixen dificultats de caràcter cognitiu i afectiu que pot afectar en el ritme.

Etapa 3. De competència conscient. En aquesta tercera etapa apareix la sensació de plaer a la lectura, ja que veuen avanços. S'observa comportaments propis d'un lector: atenció, concentració, perseverança i autoavaluació.

Etapa 4. De competència inconscient. En aquesta darrera etapa l'hàbit ja està format. Es domina tot el procés i es fa de forma constant i amb naturalitat. En aquesta etapa ja escull la lectura amb diversos criteris i voluntat.

Capítol 3. La literatura infantil en l'actualitat

Hi ha un mite de què els infants i joves no llegeixen, però això és fals. L'any 2021², a Espanya, es van vendre 174,10 milions d'exemplars en format paper, un augment del 5,9% respecte a l'any anterior. En total van recaptar 2.576,70 milions d'euros. En el sector infantil i juvenil es van recaptar 432,24 milions d'euros, que representa un 16,8% del total, i que va augmentar un 17,8% respecte a l'any anterior.

Però perquè va passar això? Des de la pandèmia del 2020 es va veure un augment de la literatura infantil i juvenil a Espanya, aquest es va deure gràcies al fet que van descobrir el plaer de la lectura durant aquests mesos i a les plataformes digitals com *Instagram*, *YouTube* i *TikTok*. Molts joves van començar a utilitzar aquestes plataformes per a recomanar les lectures que més els agraden i criden l'atenció, fent que els usuaris d'aquestes plataformes comencessin a conèixer nous llibres que els poden agradar.

A banda d'aquestes plataformes, molts infants i adolescents (a partir dels deu anys) llegeixen en la plataforma *Wattpad*, on poden llegir i escriure històries de forma gratuïta. *Wattpad* ha revolucionat la indústria editorial infantil i juvenil, encara que va enfocada a un públic més adolescent (Incertis, 2023).

² A dia 1 de maig del 2023 no estava disponible l'informe sobre el sector editorial espanyol del 2022 a la *Federación de gremios de editores de España*.

Gràcies a aquest augment de nous lectors també es va començar a augmentar la publicació de títols infantils i juvenils anomenant a aquest LIJ (literatura infantil i juvenil).

Actualment, podem trobar gran varietat en les llibreries en quant literatura infantil, de 6 a 11 anys. Cada mes publiquen diversos títols per editorial, fent que els infants tinguin gran varietat per escollir. Entre els més venuts actualment trobem els següents títols:

- Anna Kadabra de Pedro Mañas.
- Los Compas de Mikecrack, el Trollino i Timba Vk.
- Marcus Pocus de Pedro Mañas.
- Las Ratitas de las Ratitas.
- Los once de Roberto Santiago.
- Unicornia de Ana Punset.
- El Principito de Antoine de Saint-Euxpéry.
- ARTA de Arta Game.
- Amanda Black de Juan Gómez-Jurado i Bárbara Montes.
- Diario de Greg de Jeff Kinney.

Dins de la biblioteca d'aula i de la del centre s'haurien de trobar una gran varietat de llibres per a tots els gustos. Primerament hem de conèixer que llegeixen els alumnes. Es pot buscar informació sobre els diferents llibres que es llegeixen en aquell moment i els diferents interessos que poden tenir. Però hi ha una forma més senzilla, preguntant als alumnes directament. Tenir llibres que els agradin i de temes que els interessa a la biblioteca d'aula o del centre fomenta la lectura.

Capítol 4. La lectura en educació primària

Respecte a la lectura en el currículum d'educació primària a Catalunya, en el nou currículum 175/2022, hi ha diverses competències específiques que parlen sobre la competència lectora i diversos sabers d'educació literatura i comprensió lectora.

L'objectiu de les àrees lingüístiques és preparar l'alumnat perquè sigui capaç de participar en la societat plural, plurilingüe i pluricultural del segle XXI i actuar en diferents contextos, per aconseguir un bé individual, col·lectiu i global. (Ordenació dels ensenyaments de l'educació bàsica, 2022, Annex 2, pàgina 1).

Donen importància a la capacitat de la comunicació, ja que segons la UNESCO han de tenir les eines que els permetin ser persones crítiques si formades per tal de ser respectuosos amb la resta i que siguin capaços d'informar-se per tal de tenir una pròpia opinió i poder viure de forma pacífica i democràtica en la societat.

Dins d'aquesta àrea hi ha uns sabers que han d'assolir en acabar cada cicle, aquests són: les llengües i els seus parlants, comunicació oral, comprensió lectora, expressió escrita, alfabetització informacional, educació literària, i reflexió sobre la llengua.

Hi ha deu competències en l'àrea de llengua al currículum 175/2022, d'aquests hi ha quatre que parlen sobre la competència lectora.

- **Competència específica 2:** *Comprendre i interpretar textos escrits i multimodals, reconeixent el sentit global, les idees principals i la informació implícita i explícita, i realitzant, de manera progressivament autònoma, reflexions elementals sobre aspectes formals i de contingut, per construir coneixement, i respondre a necessitats i interessos comunicatius diversos.*
- **Competència específica 6:** *Cercar, seleccionar i contrastar informació procedent de diverses fonts, de forma planificada i de manera progressivament autònoma, avaluant la seva fiabilitat, reconeixent alguns riscos de manipulació i desinformació i adoptant un punt de vista personal i respectuós amb la propietat intel·lectual, per transformar aquesta informació en coneixement i comunicar-la de manera creativa.*
- **Competència específica 7:** *Seleccionar i llegir de manera autònoma obres diverses com a font de plaer i coneixement, configurant un itinerari lector que s'enriqueixi progressivament pel que fa a diversitat, complexitat i qualitat de les*

obres, i compartir experiències de lectura, per construir la pròpia identitat lectora i gaudir de la dimensió social de la lectura.

- **Competència específica 8:** *Llegir, interpretar i analitzar, de manera progressivament autònoma, obres o fragments literaris adequats, establint relacions entre ells i identificant el gènere literari i les seves convencions fonamentals, per reconèixer la literatura com a manifestació artística i font de plaer, coneixement i inspiració per a la creació de textos d'intenció literària.* (Ordenació dels ensenyaments de l'educació bàsica, 2020, Annex 2, pàgines 4-15).

Com s'ha mencionat amb anterioritat, aquestes competències parlen de la competència lectora en els tres cicles que compren l'educació primària. Però podem especificar més amb els sabers que es divideixen en tres cicles; conjunt de coneixements que han d'assolir en acabar el cicle.

3. MARC METODOLÒGIC

3.1 Pregunta d'investigació

Com podem fomentar la lectura a l'aula? Aquesta és una pregunta que m'he fet durant anys, ja que abans no es feia tantes activitats per tal de fomentar la lectura; com la mitja hora de lectura diària. Molts infants i joves acaben avorrint la lectura perquè ho veuen com una obligació i no un plaer.

A banda, durant el Pràcticum I i II vaig observar quina relació tenien els alumnes amb la lectura. En el primer centre no sabien com introduir la mitja hora de lectura, encara que al curs següent van introduir-la. En el segon centre estava implementat, però hi havia mancances, no s'assegurava que els alumnes llegeixin.

3.2 Objectius

Per tal de poder respondre a la pregunta plantejada, s'han formulat uns objectius per poder determinar la finalitat.

Objectiu general:

1. Fomentar la lectura entre els alumnes.

Objectius específics:

- 1.1 Conèixer l'interès dels alumnes respecte a la lectura.
- 1.2 Analitzar l'interès dels alumnes amb relació a la lectura.

3.3 Disseny

3.3.1. Introducció i temporalització

Després d'haver investigat el tema gràcies a diferents autors i fonts, s'ha elaborat el disseny d'investigació. Una vegada definida la recerca, la temporalització seguida ha estat:

Per tal d'aconseguir els objectius plantejats en un inici, he fet una proposta d'activitats per fer una lectura diferent de la qual estem acostumats. Però, abans de poder fer la proposta vaig buscar informació sobre el tema.

- Durant el desembre es planteja el tema a tractar i els objectius. Una vegada definit el tema i els objectius, es va fer una primera recerca de quins punts es podien tractar.
- A principis de febrer es va concloure el marc teòric i es va començar a plantejar el marc metodològic. Per tal de redactar el marc teòric vaig voler saber què és la lectura i quina diferència hi ha entre competència lectora i comprensió lectora, perquè no sabia exactament que era cada concepte. També vaig considerar rellevant saber què és l'hàbit lector i com es forma. Per tal de conèixer tots aquests conceptes, vaig investigar i fer una recerca de diverses investigacions i autores que tracten el tema. Per concloure, vaig mirar el nou currículum 175/2022 i veure quines són les competències específiques que tracten sobre la lectura o literatura.
- Durant l'abril es va fer una revisió del marc teòric i es van fer modificacions. A l'hora de plantejar les activitats, primerament vaig voler conèixer com està en l'actualitat la literatura infantil i quins són els temes i llibres que agraden més. A banda de fer una recerca en dues de les editorials més rellevants, vaig fer una enquesta a noranta alumnes d'entre 8 i 12 anys.
- Al mes del maig es van realitzar les enquestes i es va dur a terme les activitats a quart de primària. Es van analitzar les enquestes i extreure les dades per tal de poder treure les conclusions.

3.3.2. Instrument per a la recollida de dades i mostra de població

Per tal de respondre la pregunta plantejada, he investigat sobre què és la lectura o diferents formes de motivar dins l'aula, he pensat quatre activitats que es poden realitzar a l'aula en la mitja hora de lectura diària.

Aquestes propostes s'han d'anar combinant amb la lectura individual. Són activitats per canviar la rutina i que no es faci tan pesat. Les activitats han d'ajudar al fet que la lectura no sigui d'una forma individual i motivar als alumnes a llegir per plaer.

Concretament, aquestes activitats estan plantejades per al segon cicle, però es poden adaptar amb facilitat a qualsevol altre. La metodologia escollida per avaluar les activitats

ha estat qualitativa. S'observarà als alumnes durant tota l'activitat i es valorarà a través d'un seguit d'ítems³.

A banda de les activitats s'han elaborat dues enquestes. La primera dirigida a alumnes de tercer, quart, cinquè i sisè de primària on es plantegen diferents preguntes relacionades amb els gustos lectors i l'hàbit envers la lectura⁴. La segona enquesta va dirigida a majors d'edat. En aquesta es plantegen preguntes sobre quina relació tenien amb la lectura durant l'escola i quines tenen en l'actualitat⁵. Ambdues enquestes són totalment anònimes.

A continuació estan les propostes de les activitats dirigides a quart de primària.

³ Taula d'avaluació de les activitats, annex 1

⁴ Enquesta realitzada a l'alumnat de tercer, quart, cinquè i sisè de primària, annex 2.

⁵ Enquesta realitzada a població major d'edat, annex 3.

NOM DE L'ACTIVITAT	<i>Contes perduts</i>	
DURADA	MATERIAL/RECURSOS	
Total: 25/30 min - 10/15 min per reconstruir el conte - 15 min per llegir les histories	Materials: - Paper o cartolina amb els contes retallats	
DESCRIPCIÓ	<p>Prèviament a l'activitat, es repassarà l'estructura d'un conte i la composició de les frases (com comencen i terminen). Una vegada per tal de veure si ho han entès ho portarem a la pràctica. La dinàmica plantejada és la següent: la classe es dividirà en grups de 3-4 persones (depenent el nombre d'alumnes) i cada grup treballarà amb un conte. Cada text estarà dividit per parts, l'objectiu de l'activitat és formar el conte a partir de la lectura per tal de poder llegir-ho. Per aconseguir-ho s'hauran de fixar com comencen (si hi ha majúscula o minúscula) i terminen les frases (si hi ha punt).</p> <p>Una vegada cada grup ha recollit i format l'estructura dels seus contes hauran de llegir-ho per a la resta de companys.</p> <p>Per tal de tenir diversos nivells de dificultats, els contes estan retallats en forma de “trencaclosques”, on a banda de guiar-se per l'escrit, poden guiar-se per la forma del paper (nivell fàcil).</p> <p>Els contes estan retallats de forma recta, on només es poden guiar pel que llegeixen (nivell mitjà).</p> <p>Els contes estan retallats de forma recta, on només es poden guiar pel que llegeixen, i hi ha peces extres (nivell alt).</p>	

CURRICULUM	
COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES	<p><i>Competència específica 2:</i> Comprendre i interpretar textos escrits</p> <p><i>Competència específica 8:</i> Llegir, interpretar i analitzar, de manera progressivament autònoma, obres o fragments literaris adequats, establint relacions entre ells i identificant el gènere literari</p>
SABERS	<ul style="list-style-type: none"> • Lectura en veu alta, amb entonació i ritme adequats al nivell cognitiu, amb preparació prèvia. • Aplicació d'estratègies de comprensió lectora abans, durant i després de la lectura • Lectura d'obres o fragments variats i diversos de la literatura infantil, adequats als propis interessos i organitzats en itineraris lectors. • Anàlisi dels elements constitutius essencials de l'obra literària (tema, protagonista, personatges secundaris, trama, escenari, llenguatge) i dels diferents gèneres literaris.

NOM DE L'ACTIVITAT	Som escriptors i il·lustradors!	
DURADA	MATERIAL/RECURSOS	
<p>Total: 2 sessions de 30 min cadascuna</p> <p>1ª sessió:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 15 min per escriure - 15 min per llegir <p>2ª sessió:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 10 min per tornar a llegir - 15/20 min per dibuixar 	<p>Materials:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Paper/pauta⁶ - Llapis - Goma - Colors 	
<p>DESCRIPCIÓ</p>	<p>En la primera sessió dividirem la classe en grups de 6. Cada grup tindrà un full, aquest haurà de passar per tots els integrants dos cops. El primer alumne haurà de començar la història com vulgui, en acabar d'escriure una frase, se la passarà al company del costat i continuarà la història amb una altra frase. Tots sis integrants dels grups escriuran una frase o dos. En acabar aquesta primera volta, tots llegiran la història i han de crear un final. Si es veu que a la història encara li queda, es pot fer una altra volta o les que es creuin necessàries.</p> <p>Una vegada escrites les històries conjuntes, l'hauran de llegir a la resta de la classe i es votarà la que més els agradi.</p>	

⁶ Pauta de l'activitat *Som escriptors i il·lustradors!*, annex 4.

	<p>En la segona sessió s'ajuntaran amb els grups i tornaran a llegir les seves històries per recordar-la, en acabar hauran de fer una il·lustració que tingui relació amb la història. Poden utilitzar el llibre i còmics que tenen al seu abast per inspirar-se en el disseny dels seus personatges i fons per tal de dibuixar l'escena.</p> <p>Quan tinguin l'escena dibuixada i pintada l'ensenyaran a la resta del seu grup i explicaran de què tracta aquella escena.</p>
CURRICULUM	
COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES	<p><i>Competència específica 2:</i> Comprendre i interpretar textos escrits i multimodals, reconeixent el sentit global, les idees principals i la informació implícita i explícita.</p> <p>Educació artística:</p> <p><i>Competència específica 4:</i> Dissenyar, elaborar i difondre creacions culturals i artístiques col·laboratives, assumint diferents rols, posant en valor el procés, per desenvolupar la creativitat, el sentit de pertinença i arribar a un resultat final.</p>
SABERS	<ul style="list-style-type: none"> • Producció de textos escolars i socials, de tipologia diversa, dirigits a diferents destinataris, de forma progressivament autònoma i amb una intenció concreta. • Aplicació d'estratègies elementals, individuals o grupals, de planificació, redacció, revisió i edició de textos escrits i multimodals d'ús escolar i social, en diferents suports, amb diferents propòsits comunicatius i de forma progressivament autònoma. • Presentació acurada i aplicació de les normes ortogràfiques bàsiques de les produccions escrites en qualsevol suport. • Exploració i interpretació de les il·lustracions i de la relació que s'estableix amb el text en els àlbums il·lustrats,

	<p>amb acompanyament.</p> <p>Educació artística:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Planificació i experimentació de processos creatius, personals o col·laboratius en les produccions artístiques.
--	---

NOM DE L'ACTIVITAT	<i>Fem d'investigadors</i>	
	DURADA	MATERIAL/RECURSOS
	<p>Total: 25/30 min</p> <ul style="list-style-type: none"> - 5-10 min d'explicació - 10-15 min buscant els ítems 	<p>Materials:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Full amb indicacions⁷ - Llapis
DESCRIPCIÓ	<p>Abans de començar l'activitat hem de saber quins coneixements previs tenen els alumnes, així que per iniciar farem preguntes com poden ser:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Quines parts té una història? - Quina és l'editorial d'aquest llibre? - I l'autor? - Forma part d'una col·lecció? 	

⁷ Full amb indicacions de l'activitat *Fem d'investigadors*, annex 5.

	<p>Amb unes preguntes prèvies podem saber els seus coneixements i ampliar-los.</p> <p>Una vegada introduït els conceptes que necessiten per dur a terme l'activitat, es dividirà la classe en grups de 4/5. A cada grup se li donarà una llista amb indicacions. Les indicacions els farà buscar en la biblioteca, del centre o d'aula, llibres amb diferents característiques, com per exemple:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Un llibre on el nom de l'autor o autora comenci amb M. - Un llibre de l'editorial VicensVives. - Un llibre on hi hagi més d'un autor. - Un llibre on hi hagi una il·lustradora. <p>Variant de l'activitat. En lloc de donar una llista amb les diverses característiques, el mestre dirà quina característica ha de buscar un membre de cada grup. Aquesta variant es farà si es preveu confusió o desordre.</p>
CURRICULUM	
<p>COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES</p>	<p><i>Competència específica 2:</i> Comprendre i interpretar textos escrits i multimodals, reconeixent el sentit global, les idees principals i la informació implícita i explícita.</p> <p><i>Competència específica 6:</i> Cercar, seleccionar i contrastar informació procedent de diverses fonts.</p>
<p>SABERS</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ús de la biblioteca de l'aula, del centre i de l'entorn proper com a espai de trobada d'activitats literàries compartides i com a element impulsor de comunitats lectores. • Reconeixement de les dades bàsiques d'un llibre (persones autores, traductores, adaptadores, il·lustradores, editorial, col·lecció) en el context de les lectures d'aula i de la biblioteca.

NOM DE L'ACTIVITAT	<i>Avui recomano jo!</i>	
DURADA	MATERIAL/RECURSOS	
Total: - 5/10 minuts	Materials: - Llibre de lectura	
DESCRIPCIÓ	<p>Cada dia, en acabar la mitja hora de lectura diària, un o dos alumnes sortiran a explicar la seva lectura actual. Els alumnes explicaran a la resta dels seus companys de què tracta el llibre, si l'han començat fa poc, poden llegir la sinopsi. A banda de fer la breu explicació, comentaran si els està agradant o no i el perquè. Per finalitzar hauran de dir si la recomanen a la resta de companys o no.</p> <p>L'ordre de sortida serà per ordre de llista o un ordre pactat prèviament entre el mestre i la classe. Si l'alumne que ha de sortir aquell dia, a parlar de la seva lectura, no llegeix o molesta a la resta de companys no sortirà perquè no ha estat atent a la lectura i no sabrà de què tracta el llibre.</p>	
CURRICULUM		
COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES	<p><i>Competència específica 2:</i> Comprendre i interpretar textos escrits i multimodals, reconeixent el sentit global, les idees principals i la informació implícita i explícita.</p> <p><i>Competència específica 7:</i> Seleccionar i llegir de manera autònoma obres diverses com a font de plaer i coneixement, configurant un itinerari lector que s'enriqueixi progressivament pel que fa a diversitat, complexitat i qualitat de les obres, i compartir experiències de lectura, per construir la pròpia identitat lectora i gaudir de la dimensió social de la lectura.</p>	

SABERS	<ul style="list-style-type: none">• Interès per expressar-se oralment amb pronunciació i entonació adequades en les situacions d'aprenentatge i en la vida quotidiana del centre.• Anàlisi dels elements constitutius essencials de l'obra literària (tema, protagonista, personatges secundaris, trama, escenari, llenguatge) i dels diferents gèneres literaris.
---------------	---

3.4. Resultats

Les activitats executades per fomentar la lectura a l'aula es van realitzar a una classe de 22 alumnes. Aquestes activitats tenien com a finalitat fomentar la lectura a l'aula buscant una forma diferent de la tradicional.

La primera activitat, *contes perduts*, va funcionar. En un principi els alumnes col·laboraven entre ells per a poder descobrir quin és el conte perdut, però en quant anava avançant el temps alguns es van començar a frustrar i deixaven de participar. Els que continuaven amb l'activitat i acabaven, si veien que no era correcta l'ordre deixaven d'intentar-lo. Però encara i això quedava una part que continuaven intentant-lo fins a aconseguir-lo.

L'activitat, *som escriptors i il·lustradors!*, no es va acabar. Durant l'explicació alguns alumnes van preguntar dubtes de la mecànica, aquests es van resoldre i es va preguntar si n'hi havia més. En començar, alguns grups no s'aclarien i es va haver-hi de parar per tornar a explicar-la. Quan tots els grups van acabar van llegir la història i algunes no tenien coherència i no s'aclarien per poder redactar-la. Els grups que si tenien el relat escrit, van començar a pensar el títol. Amb els inconvenients que va haver-hi, va passar el temps establert per l'activitat i no es va poder realitzar la segona part de l'activitat.

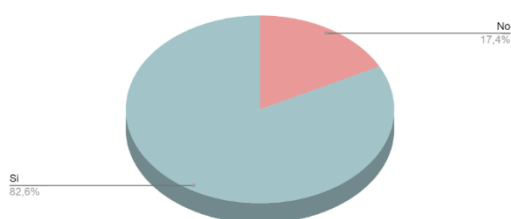
Fem d'investigadors, al principi l'activitat va començar bé. Però quan va anar avançant els alumnes s'anaven queixant que algú li havia tret un llibre i començaven les baralles. La biblioteca del centre no és molt gran, i vint-i-dos alumnes alhora buscant és complicat. Es va haver de canviar la dinàmica i va funcionar millor. En fer que només busques una persona de cada grup cada element no hi havia tants problemes. L'activitat va complir el propòsit, identificar diferents elements d'un llibre.

L'última activitat, *avui recomano jo!*, va ser la que millor va funcionar i més va agradar. Es va veure un canvi d'actitud envers la mitja hora diària de lectura a l'aula. Abans de començar amb aquesta activitat molts dels alumnes no llegien, parlaven amb el company o feien altres activitats; en començar l'activitat va canviar l'actitud. Tots volien explicar que estaven llegint, i poder parlar amb els companys de la lectura. Cada dia preguntaven qui sortiria, i durant la mitja hora llegien per ser ells qui sortirien.

Resultats de l'enquesta realitzada als alumnes⁸

Per tal de conèixer els hàbits de lectura i preferències a l'hora de llegir, s'ha realitzat una enquesta a alumnes de cicle mitjà i superior (3r, 4t, 5è i 6è). En l'enquesta trobem quinze preguntes, a continuació trobem les respostes.

T'agrada llegir?

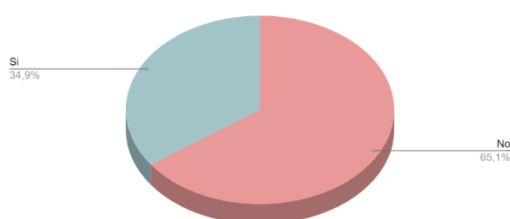

Gràfica 1: T'agrada llegir?

Com es pot observar un 82,6%, la gran majoria, dels alumnes han respost que els agrada llegir.

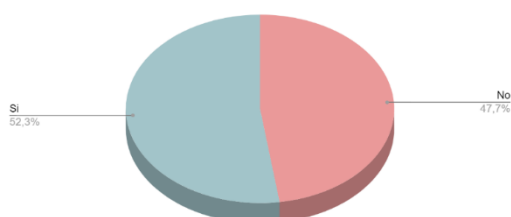
A un 34,9% dels alumnes els obliguen a llegir, sigui a classe o a casa. Encara que la gran majoria van verbalitzar que els obligaven a classe.

T'obliguen a llegir?

Gràfica 2: T'obliguen a llegir?

Llegeixes cada dia?

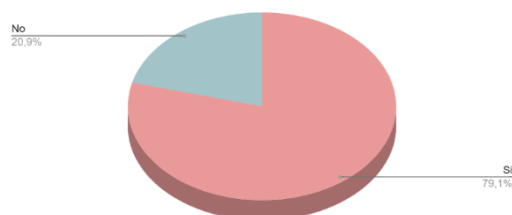

Gràfica 3: Llegeixes cada dia?

Un 47,7% dels alumnes han respost que no, encara que a l'aula llegeixen mitja hora diària i en alguns cursos tenen de tasca per a casa una lectura de mitja hora.

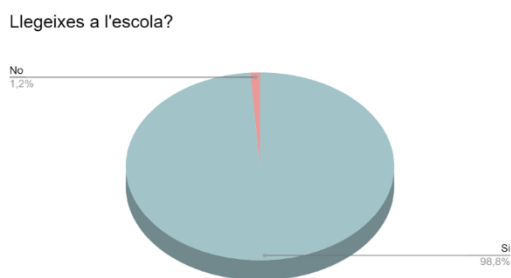
Un 79,1% té el costum de llegir regularment a casa, però hi ha un 20,9% que no ho fa.

Llegeixes a casa?

Gràfica 4: Llegeixes a casa?

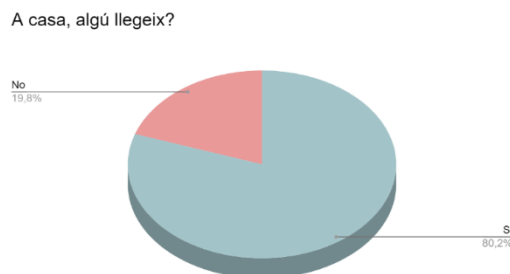
⁸ Resultats enquesta realitzada als alumnes, annex 6.

Gràfica 5: Llegeixes a l'escola?

Quasi el 100% dels alumnes llegeixen a l'escola, això és a causa de la mitja hora diària que fan de lectura.

El 80,2% dels alumnes tenen com a mínim un familiar a casa que llegeix de forma regular.

Gràfica 6: A casa, algú llegeix?

Quin llibre és el que més t'agrada?

Entre els títols més repetits (s'han dit més d'un cop) trobem: Els futbolíssims de Roberto Santiago, El rei lleó, El diario de Greg de Jeff Kinney, El diario de Nicki de Rachel Renée Russell, Geronimo Stilton, el *manga* Naruto, Amanda Black de Juan Gómez-Jurado i Bárbara Montes, Hooky de Míriam Bonastre Tur, Arta d'Arta, Las princeses rebels de Roberto Santiago, Anna Kadabra de David Sierra i Pedro Mañas, Isidora Moon de Harriet Muncaster i Los Compas de Mikecraft, el Trollino, Timba VK.

Resultats de l'enquesta realitzada a la comunitat⁹

S'ha realitzat una segona enquesta, aquest cop a majors de divuit anys per tal de conèixer si de petits llegien, si encara ho fan i què opinen de la lectura.

Què és llegir o la lectura? (Que significa per a tu, no una definició de diccionari).

Després d'haver fet una recerca de definicions sobre que és la lectura he preguntat a diverses persones que és llegir per a ells. En general trobem respostes molt similars, la gran majoria estan d'acord en el fet que llegir és desconnectar i viatjar lluny de la realitat.

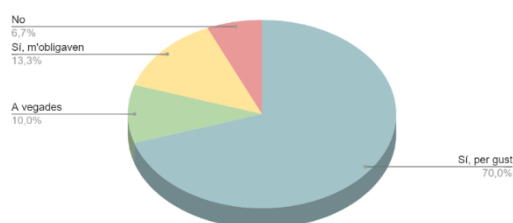
⁹ Resultats enquesta realitzada a la comunitat, annex 7.

- “La lectura al meu entendre és aïllar-te de tot el que t'envolta, ja siguin espais, preocupacions, estrès i endinsar-te en una bombolla en la qual només aquestes la teva i la lectura. Aquest espai on t'endinses en el llibre i navegues en el que va comptant a poc a poc.”
- “Per a mi la lectura des que era molt petita sempre ha estat el meu lloc segur, on poder aïllar-me del món i de les meves preocupacions i poder divertir-me amb les millors històries.”
- “Llegir és imaginar, somiar i viure. És alliberar-te durant una bona estona de la pressió de la vida i endinsar-te en universos que tries.”
- “Per a mi llegir és viure les vides que he volgut viure en la meva ment a través de les pàgines i deixar la meva ment i imaginació volar.”
- “Llegir és viatjar sense sortir de casa.”
- “Una manera d'obrir la teva ment a un nou món i a nous pensaments mentre coneixes noves històries amb nous personatges.”

Però també hi ha opinions diverses. Hi ha gent que ho veu com una obligació, per altres llegir consisteix en ampliar a vocabulari o interpretar paraules (respostes que més es repeteixen).

- “Una obligació.”
- “Para a mi llegir consisteix a interpretar una línia, paràgraf, text...”
- “Aprendre de les històries. Enriquiment de vocabulari.”

Llegies de petit?

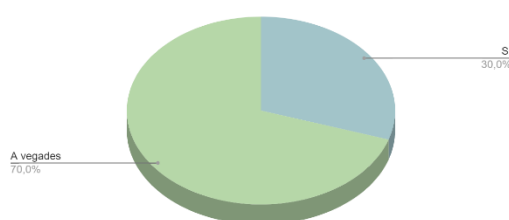

Gràfica 7: Llegies de petit?

Podem observar que més del 50% llegia per plaer, sense obligació, però una mica més del 13% ho feia per obligació.

El 100%, dels que han respòs, llegeix d'adult, encara que alguns ho facin de forma esporàdica. Cadascú té un motiu diferent per llegir. Alguns llegeixen per evadir-se de la realitat, ja que es un

Actualment llegeixes? Per què?

Gràfica 8: Actualment llegeixes? Per què?

moment de desconexió i de tranquil·litat. Altres llegeixen per ampliar el vocabulari i informar-se sobre diversos temes. Alguns dediquen el seu temps de lleure a la lectura i la comparteixen amb altres a través de les xarxes socials. No hi ha un sol motiu per llegir, i això es un missatge que s'hauria de transmetre als petits.

Després de veure que ha alguns els obligaven a llegir, però que això no els va afectar i han continuat llegint, vaig preguntar que els hauria agradat que fessin des de l'escola per fomentar la lectura. Tots estaven d'acord, van sortir cinc propostes.

Que hi hagués hores de lectura a l'aula, es una que ja es fa en la gran majoria d'escoles, però que abans quasi no es feia.

- “Escollir els llibres a llegir, obligar a llegir un llibre no s'hauria de fer dins d'una aula, ja que el que generes és l'efecte contrari i no llegirà.”
- “Ajuda per buscar un llibre o gener que els agrades, dins de l'aula s'hauria de tenir una petita biblioteca amb diferents opcions.”
- “Un lloc còmode per llegir, quan un llegeix a casa ho fa en el sofà o el llit, però, en canvi, en l'escola es fa en les cadires de fusta i seria una bona idea tenir un petit racó de lectura dins l'aula o en algun lloc del centre.”
- “Intercanvi de llibres amb companys i d'opinions, és una activitat que es pot fer dins de l'aula i pot ajudar a molts a descobrir noves lectures.”

3.5. Conclusions

Després d'haver executat diverses activitats i enquestes per tal de conèixer els hàbits lectors, diferents gustos i formes alternatives a la lectura, es pot concloure que hi ha aspectes a millorar i a investigar. En general als alumnes se'ls ha d'obligar a llegir, ja que no ho fan per iniciativa pròpia.

En els últims anys s'ha integrat a l'horari lectiu de moltes escoles una mitja hora de lectura. Amb aquesta mitja hora de lectura individual hi ha un problema, molts alumnes no llegeixen i passen el temps sense fer res. És per això que un dels objectius és fomentar la lectura a l'aula. Aquest és un objectiu que no s'ha assolit, perquè és a llarg termini, però s'ha aconseguit fer que la lectura individual passi a ser una lectura en grups de forma dinàmica.

Respecte als altres objectius proposats en un inici, s'han complert. He conegut la importància de la lectura, sobretot que significa. Amb la recerca i les enquestes he vist diferents factors que motiven a la lectura, sigui als infants o als adults. A més, amb aquestes enquestes he comprovat que els llibres més venuts actualment, són de temes que els interessin realment als alumnes i són el que consumeixen.

A l'hora d'executar les activitats em vaig adonar de diverses dificultats que no vaig preveure.

En les tres activitats va haver-hi una mala gestió del temps, i és el més important. Les activitats estaven previstes per una durada de mitja hora cadascuna, però entre fer l'explicació de l'activitat, organitzar els grups i repartir material es perd gran part deixant poc temps per la realització de la tasca. Considero que si aquesta tasca es fes de manera habitual (uns cops al mes) i els alumnes coneguessin la dinàmica, sí que es podria fer en la durada prevista, ja que es va tardar el previst aproximadament. Però a l'hora de realitzar-la es va allargar per poder fer l'explicació i resoldre diversos dubtes.

També un altre inconvenient és la disposició de les taules i grups. Els grups han d'estar separats per tal de poder anar d'un lloc a un altre sense dificultat, ja que és complicat atendre als diferents grups si no hi ha una bona distribució. A més, a l'hora d'atendre els grups, era complicat perquè alguns acabaven al mateix temps i estaven impacients per saber si era correcta o no. Així que una millora en les diverses activitats seria segon mestre dins l'aula per poder atendre i gestionar de forma idònia els alumnes.

Encara aquesta mala gestió del temps i del espai, es van poder fer les activitats i els alumnes van gaudir-ne. En general les activitats van sortir com les vaig plantejar. Com a conclusió de les activitats, van funcionar bastant bé. Com tot té problemes i millores, però l'objectiu de adquirir nous coneixements i que les lectures fossin més dinàmiques i en grups, s'ha aconseguit d'una forma satisfactòria.

Contes perduts: a l'hora de dur a terme aquesta activitat sempre hi haurà un líder en el grup, això impedirà que la resta pugui fer l'activitat. La persona que es considera la líder, es quedarà els papers i anirà repartint a la resta de companys. Això pot generar que algun alumne no participi perquè no té accés a tots els papers i no pot anar buscant lliurement. En aquest cas és el docent que ha d'estar pendent del fet que això no passi,

però és molt complicat com he dit abans de controlar tots els grups una sola persona. Quan aquests autoproclamats líders, van deixar d'exercir aquest rol, tots els alumnes van poder participar de manera activa i gaudir. Els grups es van organitzar de forma heterogènia, entre tots es van ajudar i repartir les diferents parts per tal de poder anar formant el conte. Així doncs, van poder resoldre l'enigma del conte perdut i llegir la història completa sense interferències.

Una millora es fer l'activitat en grups més reduïts, de dos/tres persones, així tots participen i evitem que un tingui el rol de líder. Encara que per tal de dur a terme l'activitat de forma eficaç necessitaríem més d'un docent a l'aula.

Som escriptors i il·lustradors!: en aquesta activitat ja suposava que n'hi hauria dificultats, ja que els costa redactar de forma individual. Es va haver d'adaptar l'activitat i en comptes de no poder llegir tot el text, podien fer-ho. Però encara amb aquesta adaptació hi havia escrits que no tenien coherència. Després, a l'hora de ficar un títol no saben dialogar i fer diferents propostes per escollir un, així que la gran majoria es van quedar sense títol.

A banda d'això, també va afectar el temps disponible, la primera activitat s'hauria d'haver allargat una hora sencera, ja que alguns no la van acabar. Encara que va haver-hi un grup que em va sorprendre i es va adaptar perfectament al temps establert i va aconseguir acabar el conte i ficar-li títol. Encara aquestes dificultats, els alumnes es van mostrar predisposats a crear una història entre tots. A l'hora d'escriure la frase, el company anterior li explicava que havia posat, ja que en alguns casos no entenien la lletra o el que volien dir. En aquesta activitat van crear ells mateixos els grups i es va notar ja que treballaven de forma més compenetrada.

Com a millora de l'activitat s'hauria de reformular i allargar el temps. Una altra opció es canviar l'activitat de cicle, al superior, ja que tenen més adquirit la expressió escrita.

Fem d'investigadors: l'activitat ha anat en general bé, encara que ha estat una mica confusa. En fer-la en la biblioteca de l'escola hi havia bastant espai, però si es fa a la biblioteca d'aula l'espai és molt més reduït. Una forma de fer que hi hagi menys aldarull és dividint la classe en dos a l'hora de fer aquesta activitat, però per poder fer-ho hem de tenir un altre mestre disponible per quedar-se amb la resta de grup.

Encara les dificultats, els alumnes van participar activament i ajudant-se entre ells, encara que al principi competien. Vaig observar que no estaven molts familiaritzats amb la biblioteca de centre, encara que al llarg de l'activitat es va veure com començaven a conèixer la biblioteca i que significava cada ítem que havien de buscar.

Ha estat una activitat profitosa, ja que van reforçar els seus coneixements sobre elements d'un llibre d'una forma dinàmica. Abans de començar es va fer l'activitat de forma tradicional, agafant el llibre de lectura i anomenant les diferents parts. En aquesta molts alumnes no participaven, però en fer-ho en forma de joc, tots van participar.

Avui recomano jo!: de les activitats plantejades aquesta és la que millor ha funcionat. Durant l'estona de lectura els alumnes llegien sense molestar per poder sortir a explicar el seu llibre, ja que si molestaven o no llegien no podien sortir. L'ordre de sortida es va fer de forma aleatòria, pel fet que si l'alumne sabia que aquell dia no li tocava, no llegia. Així que amb el factor sorpresa intentaven centrar-se per sortir escollits, encara que hi havia dies que no ho feien. Es va notar una milloria a l'aula, els alumnes que normalment molestaven o no llegien, van començar a llegir per tal de poder explicar la seva lectura.

En cap moment es repetia el mateix alumne si no havien sortit la resta. Quan els tocava explicar intentaven fer-ho el millor possible perquè a la resta de companys els crides l'atenció la lectura. Com a proposta de millora afegiria un full on es pogués apuntar la lectura recomanada i veure així quines lectures es van anant recomanant i així poder consultar-ho perquè els alumnes puguin buscar quina pot ser la seva pròxima lectura.

Crec que les quatre activitats són bones propostes per tal de no fer cada dia una lectura individual i poder fer l'hora de lectura més dinàmica. Però s'han de fer les millores indicades o adaptacions perquè funcionen.

Pel que fa a les enquestes realitzades no estan diferenciades per gèneres, ja que l'estereotip que les nenes llegeixen més que els nens és un que s'ha de trencar. A més no m'ha semblat una dada rellevant per observar diferents hàbits i gustos envers la lectura. A l'hora d'analitzar els resultats m'han sorprès diverses respostes.

Em sorprèn que el 47,7% de l'alumnat diu que no llegeix cada dia, encara que a l'aula llegeixen diàriament. Aquest resultat em fa pensar dues possibles raons a la resposta

negativa: no contem la lectura dins l'aula perquè és obligatòria i només consideren que llegeixen fora l'aula, o, dins l'aula fan veure que llegeixen i passen mitja hora passant pàgines i mirant dibuixos. A més, alguns mestres manen com a deures a casa llegir mitja hora diària. Parlant amb diversos mestres de l'escola on es van realitzar les enquestes, van opinar que la majoria no conta aquesta mitja hora de lectura pel fet que ho veuen com una obligació més dins l'horari.

En general podem observar que la mitja hora de lectura funciona de forma adequada, ja que tots els alumnes llegeixen mínimament una estona cada dia. També hem pogut confirmar, que un dels factors que més influeix són les famílies; sigui de manera directa o indirecta. Aquest factor no es sempre un dels més importants, però entre aquests alumnes si ha estat un dels determinants. A més el 34,9% dels alumnes que els obliguen a llegir, van verbalitzar que ha casa llegien però per gust, i que a l'escola llegien per obligació.

A l'hora de realitzar l'enquesta alguns alumnes van preguntar per un apartat de *manga* i còmic en la pregunta de quins llibres els agrada llegir. Encara que aquests dos tipus de còmic no es defineixen com a llibres, encara que es llegeixen. No vaig ficar-los perquè no els considero llibres, però m'he adonat que molts consumeixen aquests tipus de literatura (encara que tampoc es considera literatura) i és una opció per treballar dins l'aula per aquells que els agraden aquest tipus d'històries; no s'ha de limitar les propostes.

La gran majoria dels llibres que els agraden llegir els podem considerar els adients a l'edat, i són els que podem trobar dins la biblioteca de centre o de l'aula. Però també s'ha de tenir en compte alguns llibres menys infantils i tenir una secció a la biblioteca més juvenil, ja que els alumnes de cinquè i sisè es comencen a interessar per aquests. També és important conèixer aquests gustos a l'hora de crear la biblioteca sigui de centre o d'aula. És essencial tenir llibres que els agradin per tal de fomentar la lectura i l'interès.

Comparant els llibres que es llegien fa uns anys amb els quals llegeixen actualment no hi ha tanta diferència. Hi ha alguns títols que es continuen llegint com Geronimo Stilton, El Diari de Greg, El Diari de Niki, Els futbolíssims, Harry Potter... N'hi ha d'altres que s'han anat quedant en l'oblit, perquè són llibres que les edicions que pot haver-hi en una escola o biblioteca no crida l'atenció dels infants, ja que no són tant colorit com els que hi ha en l'actualitat. També s'han anat afegint molts llibres nous com: Isidora Moon, Los Compas, llibres de Youtubers, Anna Kadabra... Amb aquesta pregunta me n'he

adonat compta que molts dels adults que una part dels llibres de la seva infància són llibre que els han recomanat els pares, i que en l'actualitat no passa tant això.

Vaig preguntar que els hagués agradat que fessin des de l'escola per fomentar la lectura, les idees que van esmentar, m'he adonat que en aquests últims anys la majoria d'escoles han posat en pràctica aquestes propostes i en general funcionen.

Amb aquests resultats he pogut veure que en les escoles s'està donant més importància a la lectura que fa uns anys. Les lectures que fa l'alumnat les tria per la seva conta, ningú els imposa quina lectura han de fer. A més, amb el nou currículum es dona importància a les competències específiques que tracten la lectura i literatura, fent que sigui el mateix alumne que triï els llibres que li agrada i quins no.

Com a conclusió, crec que s'està fent bé des de les escoles, ara és hora de millorar dins de cada aula fent diverses propostes de lectura que motivï als alumnes a llegir fora de l'aula. És el docent el mentor i ha d'intentar de crear o buscar diverses activitats perquè la lectura no sigui individual i monòtona. El principal problema és que els docents (la majoria) han crescut amb l'obligació de llegir i continuen fent servir aquesta mateixa idea. S'han d'educar als futurs professionals per tal d'evitar repetir el passat, hem de donar les eines necessàries per poder avançar en els diferents àmbits, sobretot en el de la lectura.

Per finalitzar, aquest és una investigació vull dir que es pot continuar ampliant amb els anys i pot anar canviant segons els interessos de l'alumnat. A més, es poden crear més activitats per fomentar la lectura dins l'aula d'una forma dinàmica i diferent.

Crec que ha estat una investigació profitosa, ja que s'ha complert l'objectiu de crear una proposta d'activitats i s'ha pogut portar a terme. Encara que aquesta proposta no va sortir del tot com s'esperava, s'ha pogut observar quins són els problemes i millorar-les per en un futur poder utilitzar-les en l'aula.

4. REFERENCIES CONSULTADES

Aceprensa. (2023). El “boom” de la literatura infantil y juvenil. *Aceprensa*. <https://bit.ly/3BKnJMM>

Artola-González, T., Sastre-Llorente, S., & Barraca-Mairal, J. (2017). Diferencias de género en actitudes e intereses lectores: una investigación con alumnos españoles de primaria. *Bordón. Revista de pedagogía*, 69, 11-26. <https://doi.org/10.13042/Bordon.2016.37925>

Ayllón, S. S. (2005). Claves para pensar la formación del hábito lector. *Allpanchis*. <https://doi.org/10.36901/allpanchis.v37i66.492>

Comprensió lectora — RAE [@RAEinforma]. (28 abril 2020). Con el sentido de «capacidad de comprender lo que se lee», la expresión que se emplea normalmente es «comprensión lectora». [Tweet]. Twitter. Recuperat 8 de febrer del 2023, de <https://twitter.com/RAEinforma/status/1255094591092555776>

DECRET 175/2022, de 27 de setembre, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació bàsica. Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya, 29 de setembre del 2022, núm. 8762, pp. 1-149.

Domínguez-Domínguez, I., Rodríguez Delgado, L., Torres Ávila, Y., & Ruiz Ávila, MM (2015). Importancia de la lectura y la formación del hábito de leer en la formación inicial. *Estudios del Desarrollo Social: Cuba y América Latina*, 3 (1), 94-102. <https://bit.ly/3MGkrRa>

Federación de gremios de editores de España (2021) *Informe sobre el sector editorial español Año 2021*. Recuperat 1 de maig de 2023, de https://www.federacioneditores.org/img/documentos/Informe_sector_editorial_esp2021.pdf

Federación de Gremios de Editores de España. (s. f.). Recuperat 1 de maig de 2023, de <https://www.federacioneditores.org/>

Fons Esteve, M. (2004). Leer y escribir para vivir: Alfabetización inicial y uso real de la lengua escrita en la escuela. Grao.

hàbit - Diccionari Català - WordReference.com. (n.d.). <https://bit.ly/3q9o21b>

Incertis, R. R., & Incertis, R. R. (2023, Març 20). De internet a las estanterías: cómo Wattpad ha revolucionado la literatura juvenil. *ELMUNDO*. <https://bit.ly/3BHNm0M>

Izquierdo-Rus, T., Sánchez-Martín, M., & López Sánchez-Casas, M. D. (2019). Determinantes del entorno familiar en el fomento del hábito lector del alumnado de Educación Primaria. *Estudios Sobre Educación*, 36, 157-179. <https://doi.org/10.15581/004.36.157-179>

Larrañaga, E., & Yubero, S. (2005). El hábito lector como actitud. El origen de la categoría de “falsos lectores”. *Ocnos*, 1, 43-60. https://doi.org/10.18239/ocnos_2005.01.04

llegir | diccionari.cat. (n.d.). <https://www.diccionari.cat/GDLC/llegir> Consultat: 3/02/2023

Márquez-Bargalló, C., & Prat, A. (2005). Leer en clase de ciencias. Enseñanza de las ciencias: *Revista de investigación y experiencias didácticas*, 23(3), 431-440. <https://bit.ly/3pXZW9y>

Mayorga Fernández, M. J., & Vivar, D. M. (2014). El lector no nace, se hace : implicaciones desde la familia. *Rivista Italiana di Educazione Familiare*, 1, 81-88. <https://doi.org/10.1400/227089>

OCD COMPRENSION LECTORA— Assessing Scientific, Reading and Mathematical Literacy. (2006). PISA. 12 i 46 <https://doi.org/10.1787/9789264026407-en>

Ortiz-Ojeda, M. N. (2017). La importancia del hábito por la lectura en niños de primaria menor. *Revista Glosa*, 9. ISSN 2448-766X <https://bit.ly/3IpJxBm>

País, E., País, E., & Para, K. (2022, Juliol 19). El sector editorial logra en 2021 el mayor incremento de facturación del siglo con el 5,6%. *El País*. <https://bit.ly/3MFQyk1>

Pennac, D. (1993). 57 [Digital]. En J. Jordá (Trad.), Como una novela (p. 130). <https://bit.ly/3BYzVtx>

Pérez, E. C. (2014). Comprensión lectora VS Competencia lectora: qué son y qué relación existe entre ellas. *Investigaciones sobre lectura*. <https://doi.org/10.37132/isl.v0i1.17>

Solé, I. (1997). De la lectura al aprendizaje. *Signos*, 20, 16-23.
<https://bit.ly/3OIIRR5>

Tiscareno, R. L. (2004). La importancia de la lectura. Universidad Autónoma de Ciudad Juárez. PAGES 4-6 PAGES 15-16 <https://bit.ly/42RMzX2>

Torremocha, P. C. C., Larrañaga, E., & Yubero, S. (2002). Libros, lectores y mediadores: la formación de los hábitos lectores como proceso de aprendizaje. Univ de Castilla La Mancha.

Ullastres, Á. M. (2005a). LA LECTURA COMO ESTRATEGIA PARA EL CAMBIO EDUCATIVO. *Revista De Educacion*, 1, 22. <https://bit.ly/42NuWRS>

Yubero Jiménez, S., & Larrañaga Rubio, E. (2010). El valor de la lectura en relación con el comportamiento lector. Un estudio sobre hábitos lectores y estilo de vida en niños. *Ocnos*, 6, 7-20. https://doi.org/10.18239/ocnos_2010.06.01

5. ANNEXOS

Annex 1. Taula d'avaluació de les activitats.

<i>Nom de l'activitat:</i>	SÍ	NO
Pregunten dubtes?		
S'entén des d'un principi? (s'ha hagut de parar l'activitat per explicar-la de nou)		
Pregunten dubtes durant l'activitat?		
Participen tots els membres del grup?		
Un porta el lideratge del grup?		
Es porta a terme en el temps desitjat?		
N'hi ha hagut que adaptar?		
Es compleix l'objectiu?		
Es compleix l'objectiu de la forma desitjada?		
<i>Comentaris/observacions</i>		

Annex 2. Enquesta realitzada a l'alumnat de tercer, Quart, cinquè i sisè de primària.

T'agrada llegir?

* Indica que la pregunta es obligatoria

1. Curs: *

Selecciona todos los que correspondan.

3r

4t

5è

6è

2. T'agrada llegir? *

Marca solo un óvalo.

Si

No

3. T'obliguen a llegir? *

Marca solo un óvalo.

Si

No

4. Llegeixes cada dia? *

Marca solo un óvalo.

Si

No

5. Llegeixes a casa? *

Marca solo un óvalo.

Si

No

6. Llegeixes a l'escola? *

Marca solo un óvalo.

Si

No

7. Quant de temps llegeixes al dia? *

Marca solo un óvalo.

Menys de mitja hora

Més de mitja hora

No llegeixo

8. Vas a la biblioteca? *

Marca solo un óvalo.

Si

No

9. Demanes llibres que t'agraden? *

Marca solo un óvalo.

Si

No

10. Quins llibres t'agrada llegir? *

Selecciona todos los que correspondan.

- D'amistat
- D'aventures
- De misteri
- De por
- D'amor
- Ciència ficció
- Biografies
- De dades interessants

11. Acabes els llibres? *

Marca solo un óvalo.

- Sí
- No
- A vegades

12. A casa, algú llegeix? *

Marca solo un óvalo.

- Sí
- No

13. Comparteixes els llibres amb els amics? *

Marca solo un óvalo.

- Sí
- No

14. Els llibres que llegeixes, tenen molts dibuixos o pocs? *

Marca solo un óvalo.

Tenen molts dibuixos

Tenen pocs dibuixos

15. Quin llibre és el que més t'ha agradat? *

Este contenido no ha sido creado ni aprobado por Google.

Google Formularios

Annex 3. Enquesta realitzada a població major d'edat.

Lectura

HOLA!

Soc una estudiant de quart curs d'Educació primària i estic realitzant el TFG sobre els hàbits lectors i la motivació lectora a l'aula.

* Indica que la pregunta es obligatoria

1. Què és llegir o la lectura? (Que significa per a tu, no una definició de diccionari). *

2. Llegies de petit? *

Marca solo un óvalo.

- Sí, m'obligaven
- Sí, per gust
- No
- A vegades

3. Actualment llegeixes? *

Marca solo un óvalo.

- Sí
- No
- De tant en tant

4. Si la resposta anterior és sí, per què ho fas?

5. Quant de temps dediques a la lectura?

6. Quins gèneres llegeixes?

Selecciona todos los que correspondan.

- Juvenil
- Aventures
- New Adult
- Romanç
- Comèdia
- Thriller/misteri
- Ciència ficció
- Biografies
- Dades interessants
- Terror
- Autoajuda/autoconeixement
- Històric
- Otro: _____

7. Què solies llegir de petit? (Pots posar títols o gèneres) *

8. Llegeixes en físic o en digital? *

Marca solo un óvalo.

- En físic
 En digital
 En físic i digital

9. Que t'hagués agradat fer de petit/a en el col·legi o a casa per a fomentar la lectura? *

Este contenido no ha sido creado ni aprobado por Google.

Google Formularios

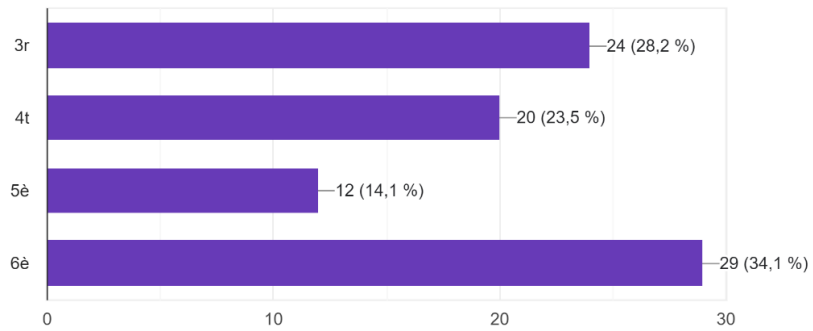
Annex 5. Full amb indicacions de l'activitat Fem d'investigadors.

Has de trobar...	
Un llibre d'un autor que hi hagi llegit.	
Un llibre on hi hagi una il·lustradora.	
Un llibre on hi hagi més d'un autor.	
Un llibre de l'editorial VicensVives.	
Un llibre on el nom de l'autor o autora comenci amb M.	
Un llibre que comenci per la primera lletra del teu primer cognom.	
Un còmic.	
Un llibre amb més d'un autor.	
Un llibre que de l'editorial Montena.	
Un llibre que estigui dins d'una col·lecció.	
Un llibre que hagi llegit a classe.	
Un llibre que estigui en anglès.	

Annex 6. Resultats enquestes alumnes de primària

Curs:

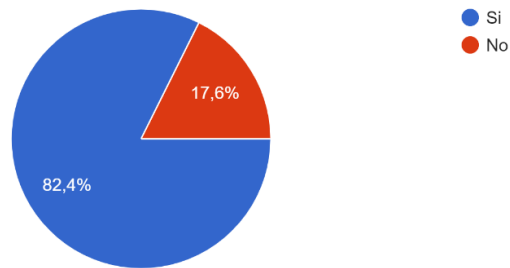
85 respuestas

Gràfica 9: Curs dels alumnes

T'agrada llegir?

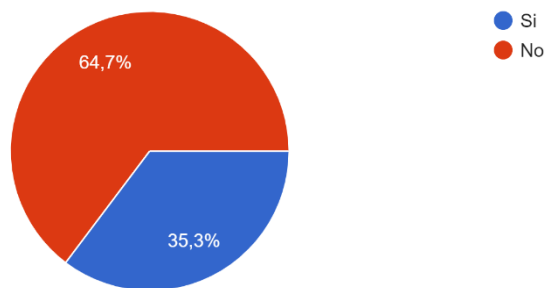
85 respuestas

Gràfica 10: T'agrada llegir?

T'obliguen a llegir?

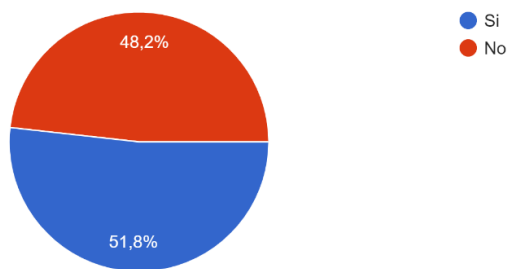
85 respuestas

Gràfica 11: T'obliguen a llegir?

Llegeixes cada dia?

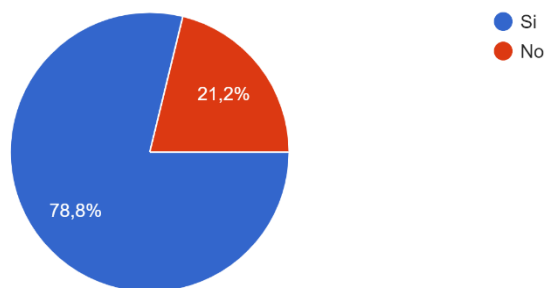
85 respuestas

Gràfica 62: Llegeixes cada dia?

Llegeixes a casa?

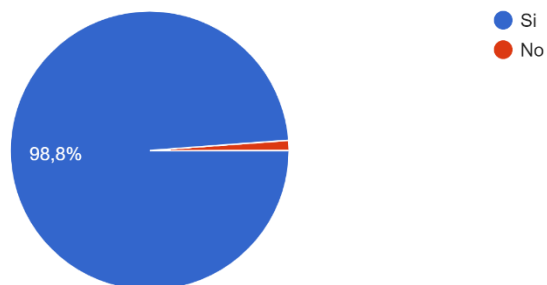
85 respuestas

Gràfica 73: Llegeixes a casa?

Llegeixes a l'escola?

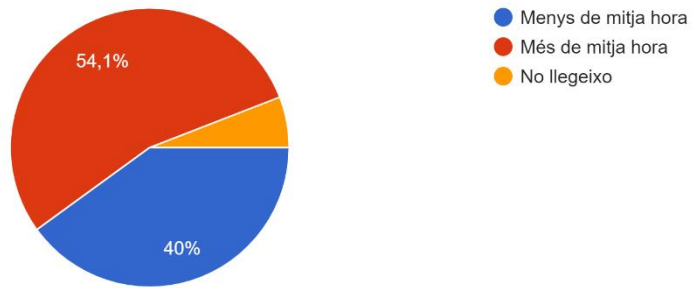
85 respuestas

Gràfica 14: Llegeixes a l'escola?

Quant de temps llegeixes al dia?

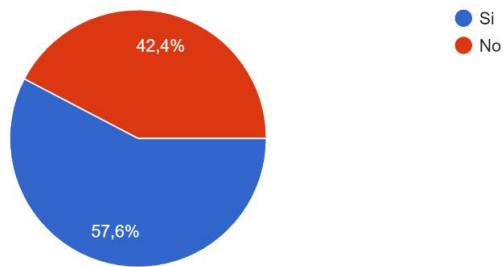
85 respuestas

Gràfica 85: Quant de temps llegeixes al dia?

Vas a la biblioteca?

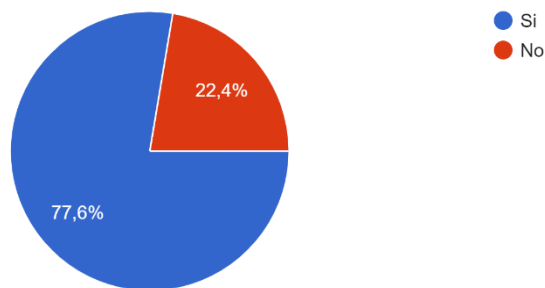
85 respuestas

Gràfica16: Vas a la biblioteca?

Demanes llibres que t'agraden?

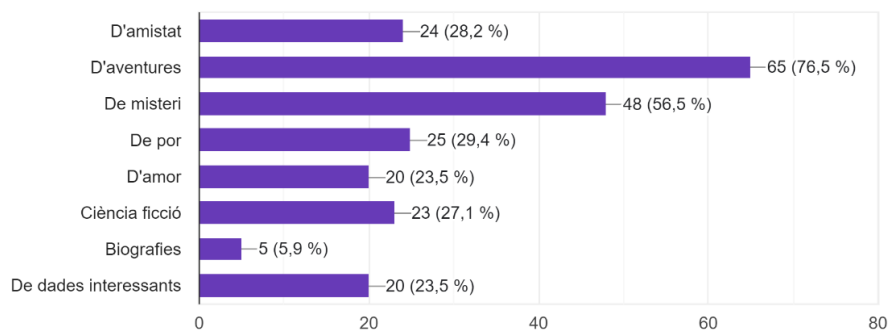
85 respuestas

Gràfica 97: Demanes llibres que t'agraden?

Quins llibres t'agrada llegir?

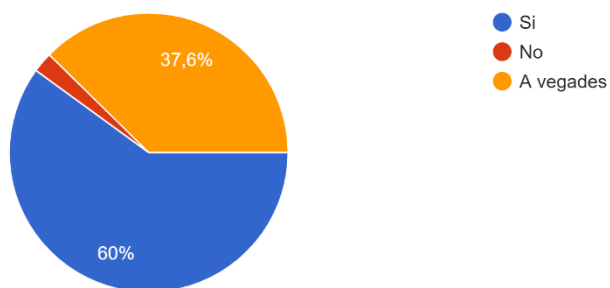
85 respuestas

Gràfica 18: Quins llibres t'agrada llegir?

Acabes els llibres?

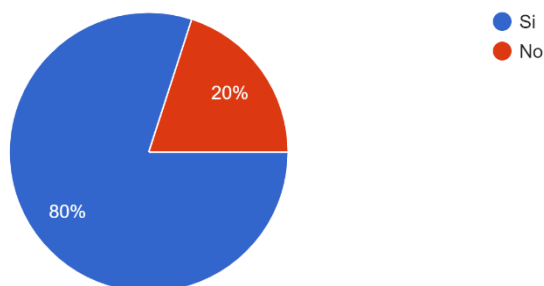
85 respuestas

Gràfica 19: Acabes els llibres?

A casa, algú llegeix?

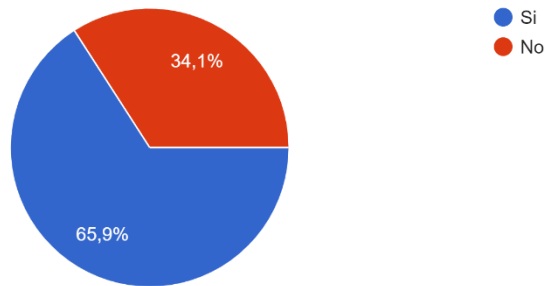
85 respuestas

Gràfica 20: A casa, algú llegeix?

Comparteixes els llibres amb els amics?

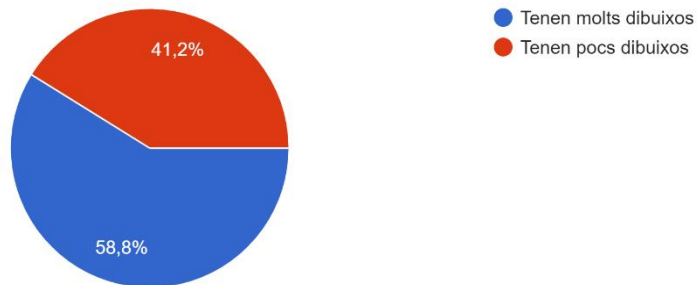
85 respuestas

Gràfica 2110: Comparteixes els llibres amb els amics?

Els llibres que llegeixes, tenen molts dibuixos o pocs?

85 respuestas

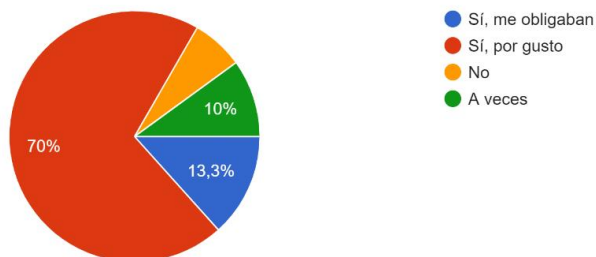

Gràfica 112: Els llibres que llegeixes, tenen molts dibuixos o pocs?

Annex 7. Resultats enquestes ciutadania

Llegies de petit?

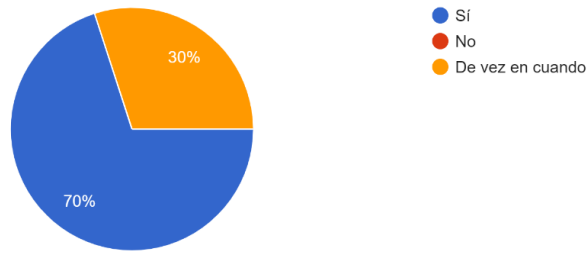
30 respuestas

Gràfica 23: Llegies de petit?

Actualment llegeixes?

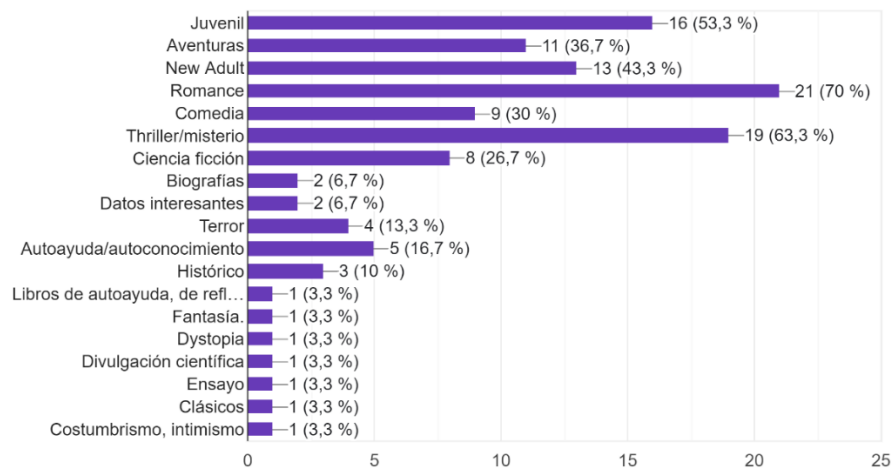
30 respuestas

Gràfica 24: Actualment llegeixes?

Quins gèneres llegeixes?

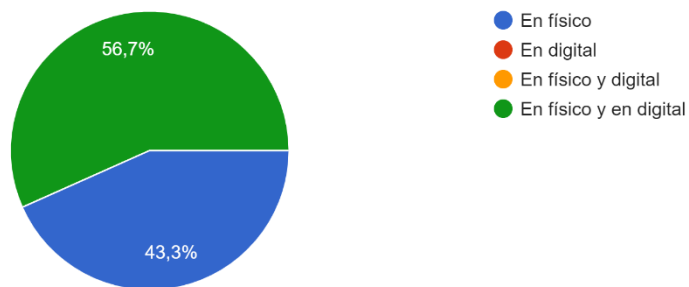
30 respuestas

Gràfica 25: Quins gèneres llegeixes?

Llegeixes en físic o en digital?

30 respuestas

Gràfica 26: Llegeixes en físic o en digital?